

Х.ДОСМУХАМЕДОВ АТЫНДАҒЫ АТЫРАУ УНИВЕРСИТЕТІ

СУ РЕСУРСТАРЫН ҚОРҒАУ

Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті Біріккен Ұлттар Ұйымының Тұрақты даму мақсатының 6-мақсаты – «Таза су және санитария» бағытын іске асыруға ғылыми зерттеулер, экологиялық білім беру және өңірдің су ресурстарын сақтауға бағытталған практикалық бастамалар арқылы өз үлесін қосып келеді. Университет су ресурстарын тұрақты басқару, Каспий теңізі мен Жайық өзенінің экожүйелерін қорғау, сапалы ауыз суға қолжетімділікті қамтамасыз ету және санитарлық инфрақұрылымды дамыту мәселелеріне ерекше назар аударады.

Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті үшін бұл нені білдіреді?

Каспий өңірінде орналасқан университет су қауіпсіздігі мәселелерін өзінің білім беру, ғылыми-зерттеу және қоғамдық қызметінің негізгі басым бағыттарының бірі ретінде қарастырады. Университеттің ғылыми зерттеулері сумен қамтамасыз ету, санитария, экологиялық мониторинг, Каспий теңізі мен Жайық өзенінің су экожүйелерін сақтау, сондай-ақ климаттың өзгеруі мен антропогендік әсер жағдайында су ресурстарын тұрақты және ұтымды пайдалану мәселелерін қамтиды.

Сонымен қатар, университет болашақ мамандардың экологиялық мәдениетін қалыптастыруға, су ресурстарын қорғау саласындағы ғылыми зерттеулерді дамытуға және өңірдің су қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған инновациялық шешімдерді енгізуге ерекше көңіл бөледі. Бұл жұмыстар Тұрақты даму мақсатының 6-мақсаты – «Таза су және санитария» аясындағы міндеттерді іске асыруға және өңірдің экологиялық тұрақтылығын нығайтуға ықпал етеді.

Ғылыми зерттеулер

Университеттің Тұрақты даму мақсатының 6-мақсаты – «Таза су және санитария» бағытына қосып отырған маңызды үлесі су ресурстары, санитария және экологиялық қауіпсіздік саласындағы ғылыми зерттеулермен тығыз байланысты. Қазіргі уақытта ГФ AP2390925 ғылыми жобасы жүзеге асырылуда. Жоба қауіпсіз ауыз суға, санитарияға және кәріз жүйесіне қолжетімділікті қамтамасыз етуге бағытталған тұрақты даму мақсаттарына қол жеткізу үшін жасанды интеллект пен машиналық оқыту әдістерін қолдануға арналған.

2024–2025 жылдары университет ғалымдары халықаралық серіктестермен бірлесіп Атырау облысының ауылдық елді мекендеріндегі ауыз суға және санитариялық қызметтерге қолжетімділікке кешенді бағалау жүргізді. Зерттеу нәтижелері бойынша өңірдің су инфрақұрылымын жетілдіруге және сумен жабдықтау сапасын арттыруға бағытталған ғылыми негізделген ұсынымдар әзірленді.

Университеттің ғылыми қызметінде Каспий теңізі мен Жайық өзенін зерттеу ерекше орын алады. Ғалымдар су деңгейінің өзгеруін, биоалуантүрліліктің жай-күйін, өндірістік қызметтің су экожүйелеріне әсерін, сондай-ақ Каспий өңірінің табиғи ресурстарын сақтау мәселелерін жан-жақты зерттеуде.

Аталған ғылыми зерттеулер су ресурстарын тиімді басқаруға, өңірдің экологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге және Тұрақты даму мақсатының 6-мақсаты – «Таза су және санитария» міндеттерін іске асыруға елеулі үлес қосады.

Білім беру және экологиялық ағарту

Университет білім беру бағдарламалары мен экологиялық бастамалар арқылы су ресурстарын ұтымды пайдалану мәдениетін қалыптастыруға ықпал етеді. Студенттер үшін су қауіпсіздігі, су ресурстарын қорғау және тұрақты даму мәселелеріне арналған дәрістер, экологиялық сағаттар, форумдар және дөңгелек үстелдер тұрақты түрде ұйымдастырылады.

«Таза Қазақстан» экологиялық акциясы аясында суды үнемдеу, Каспий теңізі мен Жайық өзенінің экожүйелерін сақтау, сондай-ақ табиғи ресурстарды ұтымды пайдалану мәселелеріне арналған экологиялық іс-шаралар өткізілді. Студенттер Жайық–Каспий бассейндік инспекциясының, «Ақжайық» мемлекеттік табиғи резерватының мамандарынан және өңірдің жетекші экологтарынан тәжірибелік білім алып, табиғатты қорғау саласындағы заманауи тәжірибемен танысты.

Аталған бастамалар студенттердің экологиялық мәдениетін қалыптастыруға, су ресурстарына жауапкершілікпен қарауын дамытуға және Тұрақты даму мақсатының 6-мақсаты – «Таза су және санитария» міндеттерін іске асыруға маңызды үлес қосады.

Ғылыми және салалық ынтымақтастық

Университет мемлекеттік органдармен, табиғат қорғау ұйымдарымен және балық шаруашылығы саласының кәсіпорындарымен белсенді ынтымақтастық орнатқан. Халықаралық форумдар, ғылыми семинарлар және салалық кездесулер аясында су биологиялық ресурстарын сақтау, тұрақты балық шаруашылығын дамыту, акваөсіруді жетілдіру және су нысандарының экологиялық мониторингі мәселелері талқыланады.

Мұндай ынтымақтастық университетке экология, су ресурстары және балық шаруашылығы салалары үшін білікті мамандар даярлаумен қатар, өңірдің өзекті экологиялық мәселелерін шешуге бағытталған ғылыми зерттеулерді жүзеге асыруға және олардың нәтижелерін тәжірибеге енгізуге мүмкіндік береді.

Бұл бастамалар су ресурстарын ұтымды басқаруға, Каспий өңірінің экологиялық тұрақтылығын нығайтуға және Тұрақты даму мақсатының 6-мақсаты – «Таза су және санитария» міндеттерін іске асыруға елеулі үлес қосады.

ТДМ 6-мақсатына қол жеткізу жолындағы алдағы қадамдар

Халел Досмұхамедов атындағы Атырау университеті су ресурстарын сақтау, су экожүйелерін тұрақты басқару және өңірдің экологиялық қауіпсіздігін қамтамасыз етуге бағытталған ғылыми зерттеулерді, білім беру бағдарламаларын және серіктестік бастамаларды одан әрі дамытуды жалғастырады.

Дамудың басым бағыттары:

заманауи цифрлық технологиялар мен жасанды интеллект әдістерін қолдана отырып, сумен жабдықтау, санитария және су сапасын мониторингілеу саласындағы ғылыми зерттеулерді кеңейту;

Каспий теңізі мен Жайық өзенінің экологиялық жай-күйін, сондай-ақ олардың экожүйелерінің сақталуына әсер ететін факторларды жан-жақты зерттеуді жалғастыру; су ресурстарын қорғау саласында мемлекеттік органдармен, ғылыми ұйымдармен және халықаралық серіктестермен ынтымақтастықты дамыту;

студенттердің су қауіпсіздігі, тұрақты даму және қоршаған ортаны қорғау мәселелеріне арналған ғылыми зерттеулерге, экологиялық форумдарға және жобаларға қатысуын кеңейту;

Каспий өңірінің биоалуантүрлілігін сақтау және су ресурстарын ұтымды пайдалану бағытындағы ғылыми бастамаларды қолдау;

жастардың экологиялық сауаттылығын арттыру және су ресурстарын жауапкершілікпен пайдалану мәдениетін қалыптастыру.

Осы бағыттарды іске асыру университеттің таза ауыз суға қолжетімділікті қамтамасыз етуге, су экожүйелерін сақтауға және тиімді басқаруға, сондай-ақ Біріккен Ұлттар Ұйымының Тұрақты даму мақсатының 6-мақсаты – «Таза су және санитария» міндеттерін орындауға қосатын үлесін одан әрі нығайтуға мүмкіндік береді.

